

TMMOB ASF'DE 5 SEMİNER GERÇEKLEŞTİRDİ

“Başka Bir Dünya Mümkün” sloganıyla bu yıl altıncısı düzenlenen Avrupa Sosyal Forumu, 1-4 Temmuz 2010 tarihlerinde İstanbul'da gerçekleştirildi. 36 ülkeden katılımcının yer aldığı ve ana başlığını ekonomik krizlerin oluşturduğu Avrupa Sosyal Forumu'na TMMOB de 5 seminer ile katıldı.

Avrupa Sosyal Forumu (ASF) kapsamında İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Maçka ve Gümüşsuyu yerleşkelerinde toplam 260 seminer ve atölye çalışması yapıldı. TMMOB de 1 Temmuz Perşembe günü “Yerel Yönetimler ve Kentleşme”, “Küresel Enerji Savaşları”, “Eğitimin Özelleştirilmesine Hayır” ile 2 Temmuz Cuma günü “Su Haktır, Ticarileştirilemez” ve “Kapitalizmin Krizi, İşsizlik ve Mücadeleler” başlıklı seminerleri gerçekleştirdi.

Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası Genel Sekreteri Ertuğrul Candaş'ın oturma başkanlığını yaptığı “Yerel Yönetimler ve Kentleşme” başlıklı seminerde; Şehir Plancıları Odası Genel Sekreteri Ümit Özcan, Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası İstanbul Şube Sekreteri Mehmet Uğur Girişken, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Fakültesi Şehir Planlama Bölümü Öğretim Görevlisi Yrd. Doç. Dr. Erbatur Çavuşoğlu ve Peyzaj Mimarları Odası'ndan Bora Bayrakçı konuşmacı olarak yer aldılar.

“Küresel Enerji Savaşları” başlıklı oturumda Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş ve Çevre Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Murat Taşdemir birer sunum yaptılar.

Oturum başkanlığını TMMOB İstanbul İl Koordinasyon Kurulu Sekreteri Tores Dinçöz'ün yaptığı “Eğitimin Özelleştirilmesine Hayır” seminerinde ise; İnşaat Mühendisleri Odası'ndan Prof. Dr. Güngör Evren, Maden Mühendisleri Odası'ndan Burhan Erdem, Makina Mühendisleri Odası'ndan Tevfik Peker, Gıda Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Petek Ataman ve Peyzaj Mühendisleri Odası'ndan Ozan Yılmaz konuşular.

İnşaat Mühendisleri Odası'ndan Murat Gökdemir'in oturma başkanlığını yaptığı “Su Haktır, Ticarileştirilemez” seminerinde; Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Ahmet Atalık, Gıda Mühendisleri Odası Marmara Bölge Şube Başkanı Bilge Ölmez, Çevre Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Murat Taşdemir, Peyzaj Mimarları Odası Genel Sekreteri Redife Kolçak ve Prof. Dr. Beyza Üstün konuşmacı olarak yer aldılar.

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar'ın oturma başkanlığını yaptığı “Kapitalizmin Krizi, İşsizlik ve Mücadeleler” başlıklı oturumda ise Prof. Dr. Aziz Konukman ve Prof. Dr. Hayri Kozanoğlu sunum yaptılar.

ASF Binlerce Kişinin Katıldığı Yürüyüşle Son Buldu

Avrupa Sosyal Forumu kapsamında binlerce kişi, işsizliğe, küresel krize ve savaş politikalarına karşı emek mücadelesinin küreselleşmesi istemiyle ASF'nin son gününde Osmanbey'den Taksim'e yürüdü.

Türkiye'nin dört bir yanından ve Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden gelen sendika, emek-meslek örgütü, siyasi parti, sivil toplum örgütü temsilcileri ve aktivistler İstanbul'da 3 gün süren panel ve toplantılarının ardından yapılan yürüyüşle emek sömürsüne, ayrımcılığa, küresel krize ve kapitalizmin saldırısına birçok dilde sloganlarla “hayır” dediler.

Avrupa Sosyal Forumu; Gezi Parkı'nda Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) Başkanı Süleyman Çelebi, KESK Genel Sekreteri Emirali Şimşek ve TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın kalabalığa hitaben yaptığı konuşmalar ve Mezopotamya Kültür Merkezi müzik grubu Koma Gülen Xerzan ve Grup Bandista'nın verdiği konserlerle sona erdi.

Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar'ın "Kapitalizmin Krizi, İşsizlik ve Mücadele" başlıklı oturumda yaptığı konuşma aşağıdadır.

KÜRESELLEŞME: EMPERYALİZM

Öncelikle temel bir belirleme ile başlamak istiyorum. Küreselleşmenin krizi deyince, bunu, emperyalizmin krizi diye anlamalıyız. Zira küreselleşme, kapitalizmin başından beri içinde olduğu açık bir yönelimdir. Kriz de kapitalizme özgü devrevi özellikleri olan, yapısal bir durumdur.

Küreselleşme, sermayenin, metaların, ticaretin ve finansal hareketlerin emperyalist kapitalizmin lehine dünyaya yayılarak bir dünya egemenliği oluşturulmasıdır.

Küreselleşme olgusu, emperyalist merkezlerdeki çok uluslu şirketlerin çıkarları ve denetiminde yürütülen mal ve hizmet ticareti ile uluslararası finansal sermaye hareketlerinin dünya piyasalarındaki serbest dolaşımı ve egemenliği süreçlerinden oluşmaktadır.

Günümüzde finans sermayesi, sanayi sermayesinin önüne geçmiştir. Genişleyici mali politikalar ve sosyal devletin yerini "faiz dışı fazlalar" elde etmekle yükümlü yeni bir devlet almıştır.

Az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin dış ticaretlerinin serbestleştirilmeye, yani liberalizasyona zorlanması ile bu ülkeler birer ithalat ve ucuz iş gücü deposu haline dönüşürülmüştür.

Özelleştirme ve doğrudan yabancı yatırımlar ile bu ülkelerin kamusal varlıklarına yok pahasına el konulmakta, "bağımsız üst kurullara dayalı denetim ve yönetim" uygulamaları ile ulus ötesi şirketlerin ve uluslararası finans sermayesinin doğrudan denetimi altına sokulmasına dayalı "yeni sömürgeleştirme" biçimleri geliştirilmektedir.

Küreselleşme süreçlerinin 1980 sonrası yeni aşamasında birbirleriyle iç içe iki evre yaşanmıştır. Her iki evrenin uygulamaları, emperyalist/kapitalist merkezlerin gereksinimlerine göre şekillenmiştir.

Birinci evrede; ekonomik süreçler ön plana çıkmaktadır. Ticaretin serbestleştirilmesi, sermayenin önündeki engellerin kaldırılarak tek tek ülkelerin uluslararası finans ağ

ve organizasyonlarına eklenmesi ve bu hedeflerle uyumlu kuralsızlaştırma (de-regülasyon) yani serbest piyasa işleyişi ve özelleştirme politikaları egemen kılınmıştır. Bu evrede devlete tanıyan işlev "ekonomik rasyonalite" adına küçümsemiş ve küçültülmüştür.

İkinci evrede ise; piyasayı düzenleyici bir devlet (re-regülasyon) yaklaşımı benimsenmiştir. Ancak devlete tanıyan bu etkin rol, "sosyal devlet" ya da "refah devleti" dönemindeki devletin etkinliğinden farklı olarak, piyasanın kuralsız mutlak egemenliğini sağlayıcı ve uluslararası eklenme sürecini tamamlayıcı hukuksal, yasal ve kurumsal düzenlemelerle sınırlı bir düzenleyiciliğe ilişkindir. Böylece az gelişmiş ve gelişmekte olan ulusal devletlerin küresel ölçekli sermayenin "tek hukuk" sistemine dahil edilmesinde mesafe kat edilmiştir.

Küreselleşme adı altında emperyalizmin dünyaya dayattığı uluslararası iş bölümü uyarınca, örneğin Türkiye sanayisi sanayisizleştirme, KOBİ'leştirme ve yüksek ithal girdiye bağımlı fason üretim ve ihracata yönlendirilmiştir. Hukuk ve devlet yeniden yapılandırılmıştır. Bu tam bir emperyalist operasyon ve yoğunlaştırılmış emperyalist sömürüye işaret etmektedir.

Finansal Balonlar ve Kriz

Kriz faktörleri, dünyada ve Türkiye'de, kapitalizme yapısal bir içerikle birikmeye başlamıştır.

Neoliberalizm denilen kapitalizmin son 30 yıllık dönemi, bütün özellikleriyle; sektörel ve finansal yapı özellikleriyle bir uzun dönemin, aslında sona ermekte olan 200 yıllık bir modelin krizidir.

1970'lerden beri kapitalizm, sermayesinden çok krediye

ve salt finansal mekanizmalara, hareketlere dayanma yönelimindedir.

Şöyle rnekleyebilirim: Dünyanın yıllık toplam üretimi 60 trilyon dolar, Amerika'ninki ise 14 trilyon dolar; fakat kgtlara yazılı taahhütlerin, borçların toplamı 600 trilyon dolar. Yani retim düzeyi ile finansal hareketlilik arasında, çok büyük bir uçurum bulunmaktadır.

ABD kapitalizminin önayak olmasıyla finans araçları son 20 yılda o kadar çok eitlendi ki, değersiz kgtlara, banka mevduatı kadar değerli olmayan, reel tasarrufları temsil etmeyen teminatlara finans aracı muamelesi yapıldı.

Bu aşırı finansal Őikinlik, yle bir noktaya ulaştı ki, reel işleme geçilmek istenince finansal kuleler yıkılmaya balıyor. 2008'in Eylül ayından beri dünyada yaananın zeti budur.

Toplumcu iktisatçılar, serbestleşme politikalarıyla, reel sektörde kullanılan her 1 dolara karşılık, dünya finans piyasalarında 25–30 dolarlık bir işlem hacmi gerçekleştiğini; 1970'lerde günde yaklaşık 190 milyar dolar hacmi olan döviz piyasası işlemlerinin günümüzde 1,8 trilyon dolara ulamı olduğunu saptıyor ve bu rakamın dünya ticaret hacminin 70 misline ulaştığını belirtiyorlar.

Uluslararası Kızıma Dönemi

Bu durum ile birlikte dikkat çeken bir olgu da Orta Doğu, Asya ve Afrika'ya doğru, doğal kaynaklar ve önemli ham madde kaynaklarına el koymak için Amerikan yayılmacılığının artışıdır. Diğer yandan emperyalist kampı temsil eden ABD'nin bu hırsı, uluslararası hukuku da ortadan kaldırmıştır.

Şimdi sorulması gereken soru Őudur: Dünya Amerika'yı finanse etmeye devam edecek mi? Uluslararası hukuk yeniden kurulabilecek mi? Bu soruların yanıtları ancak önümüzdeki dönemde verilebilecektir.

Belki de dünya yeni bir emperyalist paylaşım savaşının eiğine gelecektir.

Ama Őimdiden önemli gelişmeler söz konusudur. in, 2 trilyonluk büyük bir dolar rezervine sahiptir, ABD'yi gerek finansal (bono, tahvil alımı vs. yoluyla) gerekse tke-tim düzeyi olarak neredeyse in finanse etmektedir.

Bu noktada, dünyada ekonomilere nasıl bir yön verilmesi

gerektiği arayışları eşliğinde in ile ABD arasında dolar yerine başka bir para birimini geçirme görüşmeleri ya-pılmaktadır. in dolar dışı para birimi arayışlarını artırmakta, bu konuda Rusya ve Brezilya ile birlikte arayış geliştirmekte, bu ülkeler arasında in parasının kullanıldığı ticarete geçiş yapılmaktadır.

Bu gelişmeler son uluslararası toplantılara da yansımıştır. Kapitalizmin 1970'lerdeki krizinin ürettiği G7 ve sonra Rusya'nın katılımıyla oluşan G8 ve Şimdi de G20'nin IMF'deki etkinliği, özel olarak da BRIC lkeleri denilen Brezilya, Rusya, Hindistan ve in'in etkinliği artmıştır. Öyle ki BRIC lkelerinin ekonomik büyüklüklerinin kısa zamanda G7 ülkelerini açacağı artık açıkça görülür olmuştur. 2050 yılında dünyanın 5 büyük ülkesinden 4'nn BRIC lkeleri olması söz konusudur.

Krizin Boyutları

Bugün dünya ve Türkiye'de krize ilişkin başlıca iki yaklaşım bulunmaktadır. Bunlardan biri Türkiye'nin televole iktisatçıları ve siyasi iktidarına hakim olan bir yaklaşımdır. Bu yaklaşım, demagojik bir içerikle, krizin V harfi Őeklinde bir seyir izleyeceği beklentisini yaymaktadır. Buna göre küçülme var; ama çıkış da olacak, oluyor denilmektedir.

İkinci ve gerçekçi olan yaklaşım ise krizin L harfi ve L'nin alt çizgisinin, yani durgunluğun uzayacağı öngörüsünü dile getirmektedir. Zira bütün göstergeler ve halkı aldatmayan yorumlar bu yöndedir.

Her Őeyden önce bilmeliyiz ki bu bunalım, kapitalizme özgü yapısal sorun ve döngüler ile özellikle soğuk savaş sonrasında Őımarık bir Şekilde sürdürülen "tam serbestleşme/ liberalizasyon" politikalarının açık bir sonucudur.

Tüm dünyada serbestletirmeye birlikte finansal sermayenin kısa dönemli, spekulatif nitelikli kararlarının sanayileşme hedeflerinin önüne geçtiği bir dönem, bir tür "Lale Devri" yaanmıtır. Türkiye'de bütün iktidarlar ve en son AKP iktidarı, üretim, yatırım, planlama ve sanayilemeyi dışlayan sanal para hareketliliği, piyasaya sürekli sıcak para girişini sağlama ve dış borçlanmanın önde gelen aktörleri olmuşlardır. Şimdi esas olarak bu dönemin son bulduğunu görüyoruz.

Neoliberalizmi tartışılmaz ve geri döndürülemez kaçınılmaz bir süreç olarak gösterenler dahi, neoliberalizme karşı alternatif arayışlarına giriyorlar.

Küresel ekonomiyle yakın bağları olan hiçbir ülke bu krizden zarar görmeden kendini kurtaramayacaktır. Özellikle Türkiye gibi kendi kaynaklarını kullanamayan, emperyalizme bağımlı ülkeler bu krizden daha da fazla etkilenecektir.

Bu noktada şunu iyi kavramalıyız diye düşünüyorum: Kapitalist ekonomi krizlerle işler ve krizleri çalışanlara ödetir. Genel planda ise emperyalizm krizleri az gelişmiş ve orta gelişmişlik düzeyindeki ülkelere yayararak kendi refah ve sömürsünü sürdürür.

Türkiye Ekonomisi ve Kriz

Türkiye ekonomisi, hep krizlerden geçmektedir. Son 40 yıla bakarsak 1970'lerde de kriz vardı, 1980'lerde de bir krizdi, 1988 krizdi, 1994 krizdi, 1999 krizdi, 2001 krizdi. Bu Türkiye kapitalizminin özellikle 1980'den sonra yaşadığı olağan bir durumdur.

1970'lerdeki krizler, dönemin popülist bölüşüm politikaları nedeniyle, örneğin üreticiye yüksek taban fiyatı verecek bütçe açığı oluşması gibi unsurlara sahipti. 1990'lardaki ikinci tür krizlerde "yönetişim" yanlışları vardı, aşırı risk alan şirketler ve bankalar oluk oluk borçlanıyordu, çünkü kurtarılacaklarını biliyorlardı. Ama bu seferki hem birikmiş hem de kapitalizmin tam da bağrındaki sistemik bir krizdir. Finansal bir kriz değil, doğrudan reel ekonomi krizidir.

Artık devletler iflas ediyor. Dün Arjantin'i, Meksika'yı, Dubai'yi konuşuyorduk, şimdi Yunanistan'ı, İspanya'yı, Portekiz'i konuşuyoruz, yarın İzlada'yı, Macaristan'ı, İtalya'yı, İngiltere'yi ve başkalarını konuşacağız.

Bu duruma nasıl gelinmiştir, Türkiye özgülünde buna da değinmek gerek.

Türkiye sanayisi 1960'lardan bu yana çeşitli evrelerden geçerek, iktidarlara, dünya ve ülke konjonktürüne, IMF, DB, Gümrük Birliği, AB, DTÖ tarafından belirlenen politikalara bağlı olarak önemli dalgalanma ve krizlerin içinden geçmiştir.

Planlı kalkınma hareketinden başlayarak, montaj sanayi, ithal ikameci yöntemler, ihracata dönük sanayi modeli ve

fason üretime yönelen bir sanayi politikasına kadar uzanan yapılaşmanın doğrudan sorumluları Türkiye'yi yönetenler olmuştur.

Özellikle 24 Ocak 1980 kararları ile başlayan süreçte, 1982 Anayasası'na da yansıtıldığı üzere kalkınma planlaması devletin temel ve öncelikli görevi olmaktan çıkarılmış; ekonomik ve sosyal kalkınmanın birlikte gerçekleştirilmesi ve bu amaçla sanayileşmeye öncelik verilmesi gibi uzun erimli hedeflerden uzaklaşmıştır.

Sanayi ve tarımda sübvansiyonlar büyük ölçüde kaldırılmış, KİT yatırımları durdurulmuş, büyük ölçekli sanayi kuruluşları ile stratejik kuruluşlar özelleştirilmiş, sabit sermaye yatırımlarında gerileme yaşanmış, Gümrük Birliği hedefleri doğrultusunda tüm sektörlerde korumacılık asgariye indirilmiş, Türkiye sanayisi eşitsiz koşullarda küresel rekabete açılmıştır. Öz kaynaklardan çok ithal kaynaklar girdi olarak kullanılmış, küresel güçlerin dayattığı iş bölümü ile fason üretim ve taşeronlaşma egemen kılınmış, kaynak tahsisinin piyasalar yoluyla sağlandığı bir sanayi modeline geçilmiştir.

Bu model uyarınca mamul mal ve teknoloji üretimi ve ihracında Türkiye baskı altında tutulmuş ve bu temel giridilerde ithalata bağımlı kılınmıştır. Türkiye dış ticaretinin serbestleştirilmesiyle birlikte ülkemiz ithalat ve ucuz iş gücü deposu haline dönüştürülmüştür. "Özelleştirme" ve "doğrudan yabancı yatırım"lar ile kamusal varlıklara

yok pahasına el konulmuş, Türkiye'nin ulus ötesi şirketler ve uluslararası finans sermayesinin doğrudan denetimi altına sokulmasına dayalı "yeni sömürgeleştirme" biçimleri geliştirilmiş; "yatırım" kavramı artık tek bir hedefe, "yabancı sermayeyi davet etme"ye odaklanmıştır.

2000'li yılların Türkiye ekonomisi ve sanayisi, büyük bir likidite bolluğu içinde var oldu, çok kolay kredi aldı. Türkiye'ye 160-180 milyar dolar kayıtlı paranın girdiği söyleniyor ki, hiçbir dönemde böyle bir para girmedi. Kısacası Türkiye'ye yapay bir bolluk yaratma senaryosu vardı. Ama Türkiye'ye gelen her 1.000 dolar, sıcak para-ya verilen yüksek faizle bir yılda 1.400 dolar olarak dışarı çıkıyordu, hâlâ da öyle.

Bu süreçte, DTÖ anlaşmalarından biri olan Hizmet Ticareti Genel Anlaşması ile mühendislik hizmetleri dahil enerjiden suya, sağlıktan eğitime, sosyal güvenlikten ulaşımaya kadar tüm toplumsal hizmetler uluslararası ticarete açıldı.

Bu politikaların biriktirdiği olumsuzluklar içinde bulunduğumuz krizde yüzeye çıkmıştır.

2010-2011-2012 bütçelerinin yarısının borç ve faiz ödemelerine gidecektir. Türkiye ekonomisi, cari açığını dış borçla kapatan, sıcak para akışına mahkum, yüksek cari açık, yüksek dış borç ve süreklileşmiş işsizliğe ve krizlere dayalı kırılğan bir yapıya sahiptir.

Bazı Sosyal Göstergeler ve İşsizlik

Sanayi ve ekonominin genelindeki durum ile işsizlik, çalışma yaşamı, gelir adaletsizlikleri, işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin yaşamsal sorunlar tamamen birbirleriyle bağlantılıdır.

İstihdam hizmet sektörlerinde yüzde 55'e ulaşmış, tarımda yüzde 25'e, sanayide ise yüzde 20'ye gerilemiş durumdadır.

2002-2006 arası, yani yalnızca AKP iktidarı döneminde sanayide yüzde 16, krizde birlikte ise yüzde 20 oranında istihdam gerilemesi yaşanmıştır.

Yoksulluk sınırındaki insan sayısı 15 milyonu aşmış, TÜİK'in rakamlarıyla, 5 kişiden birinin yoksulluk, 20 kişiden birinin de açlık sınırı altında yaşadığı bir Türkiye söz konusudur.

İstihdamın yüzde 43'ü kayıt dışı ve herhangi bir sosyal güvenceye bağlı olmaksızın çalışmaktadır. İşsizliğin yaygınlığı, kayıt dışı ve düşük ücretli istihdamı meşrulaştırmaktadır.

İş sağlığı ve güvenliği politikaları 50'den az işçi çalıştıran toplam iş yerlerinin yüzde 98,5'inde bulunmamaktadır.

İş Yasası esnek ve kurlsız çalışmayı, işçileri başka işverenlere kiralamayı, taşeronlaştırmayı, kıdem tazminatlarını, fazla mesai ücretlerini, sendikal hak ve yetkileri budamaktadır.

Serbestleştirme, kurlsızlaştırma ve özelleştirmeler, Sosyal Güvenlik, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası gibi yasalar ile çalışma yaşamı ve toplumsal yaşam insani vasıflardan uzaklaştırılmıştır.

Türkiye işsizlikte OECD sıralamasında birinci, gerçek işsizlikte yüzde 24 ile dünya birinciliğine aday konumdadır. İşsiz sayısı son 2 yılda yüzde 35 artmış, kriz döneminde 2,5 milyon insan işsiz kalmıştır.

Eğitilmiş nüfusta işsizlik oranı yüzde 25-30'lar civarındadır ve hep artmaktadır.

Ancak şunu da netlikle bilmeliyiz ki, kapitalizmin doğal eğilimi belli bir işsiz stokunu hazırda tutmaktır. Bu dönemde de bu yedek işçi stoku büyümektedir. Kapitalizm ve krizler işsiz kitlesini hep büyütmektedir.

İflas, üretimi durdurma, üretime ara verme, fazla mesai ücreti ödememe, ücret ödemesini geciktirme, ücret düşürme, izinlerin erken kullanılması ve uzatılması, ücretsiz izin, kısa çalıştırma, esnek/güvencesiz çalışma biçimleri erken emeklilik ve işten çıkarma olguları emekçilerin yaşamını zehir etmektedir.

IMF'nin gözetimi altına giren tüm ülkelere, "daralın, parasal daralma yapın, faizleri yukarı çekin, kamu harcamalarını indirin, özellikle kamu harcamalarının ücretlere dönük öğelerini indirin, iş gücü piyasasını da esnekleştirin" reçeteleri sunuluyor. Bizdeki "İstihdam Stratejisi"nin çerçevesi de budur.

Bir süre önce uygulamaya konulan "İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" ve diğer bütün önlemler tüketimi kamçılacak,

orta sınıfları tüketim bağımlılığından koparmayacak bir içerikte ve büyük sermaye lehine önlemlerdir.

Yapılması Gerekenler

Açıklıkla saptamak durumundayız: Neoliberal serbest pazar ekonomisi iflas etmiştir. Türkiye'nin kaynaklarının yeni borç ve faiz ödemeleri ile heba edilmesine artık daha güçlü bir şekilde dur demek gerekmektedir.

Önümüzdeki dönemin sosyal mücadeleleri, sınıf mücadeleleri belirli bir ekonomik politik bütünlükte yürütülme ve talep ve yönelimler buna göre belirlenmelidir.

Türkiye'nin önünde tek seçenek bulunmaktadır. Bütün dış ilişkilerini gözden geçirerek, bağımsızlığı benimsemek; planlı bir kalkınma ve istihdam odaklı sanayileşmeden, etkin ve yatırım kararları ile bütünleşmiş, mühendisten, bilim, AR-GE ve teknolojik gelişmeden yana, kendi kaynak ve birikimlerine dayalı bir ülke ve ekonomi yaratmak, pekâlâ olanaklıdır.

Bu kapsamda öncelikle, IMF, DB, DTÖ vb. uluslararası finans kuruluşlarının dayattıkları "yapısal uyum ve istikrar programları"nın reddedilmesi, Gümrük Birliği Anlaşması'nın askıya alınması ve dış borçlara dair cesur kararlar alınması önem taşımaktadır.

Kamuyu küçülten özelleştirmeleri durduracak, ülkeyimizin zengin kaynaklarını ülke, kamu ve toplum lehine değerlendirecek stratejileri benimseyecek, sağlık, sosyal güvenlik, araştırma-geliştirme gibi alanlara kaynak aktaracak, eğitimin eşit ve parasız olduğu, gelir dağılımını düzeltecek, sağlık ve sosyal güvenlik hizmetleri ile ulaşım, enerji, haberleşme olanaklarından en ucuz bir şekilde yararlanılabilecek, bölgesel eşitsizlikleri giderecek bir sosyal kalkınma anlayışının egemen kılınması gerekmektedir.

Üretim, istihdam, ihracat, ithalat, gelir ve servet vergisi, finansal gelirler, işsizlik sigortası fonunun kullanımı, döviz kuru ve sermaye hareketleri alanlarında Türkiye'nin çok radikal adımlar atması gerekmektedir.

Üretime, istihdama katkısı olmayan gelir ve servet türlerini hedefleyen radikal bir vergi reformu ivedi önem taşımaktadır.

Sermaye gelirleri üzerindeki vergi yükü yaygınlaştırılmalı, öncelikle finansal işlemler vergilendirilmeli, borsa ve döviz işlemleri üzerine finansal işlem vergisi uygulamaya konulmalıdır.

Uluslararası hareketlere açık yapısıyla Türkiye'nin uluslararası mal ve finans piyasalarından gelecek kriz dalgalarına sadece faiz oranlarında günlük ayarlamalarla karşı koyması olanaklı değildir. Sermaye hareketleri denetim altında tutulmalı; yabancı sermaye giriş çıkışı, yurt dışından borçlanma ve sıcak para hareketleri sınırlandırılmalı, sermaye hareketlerinin kısa vadeli ögeleri caydırılmalı; ulusal ekonomi spekülasyon saldırlarına karşı korunmalıdır.

Küreselleşmenin emeği baskı altına alan stratejisine karşı, üretim ve ekonomiyi genişletici tam istihdam politikasını, İşsizlik Sigortası Fonu'nun yalnızca işsizler için kullanımını, 4857 sayılı İş Yasası'nın "esnek" istihdamın önünü açan ve işten çıkarmayı kolaylaştıran hükümlerinin iptal edilmesini, çalışma saatlerinin azaltılmasını, iş güvencesinin herkese tanınması ve güvencesiz çalışma biçimlerinin yasaklanmasını propaganda etmeliyiz.

Ancak böylece Türkiye'yi barış ve gönenc içinde yaşanabilir kılmak olanaklıdır.

Planlama, sanayileşme ve kalkınmada halkçı, toplumcu bir model ve bağımsız bir siyasi irade ile bunu gerçekleştirmek olanaklıdır.

Demokratik, toplumcu, eşitlikçi ve özgür, başka bir Türkiye mücadelesi, TEKEL işçilerinin direnişinin ve son 1 Mayıs'ın izinde işçiden kamu çalışanına, işi olandan işsizine, formel-enformel sektör emekçilerinin ortak mücadele ve örgütlenme deneyimlerinin geliştirilmesine, toplumcu güçlerin birliği ve ortak reflekslerine dek belirli bir bütünlük, birleştiricilik içinde ele alınmayı gerektirmektedir.

TEKEL işçilerinin direnişi, Yunanistan'daki emekçilerin genel grevleri ve birçok ülkedeki direnişler önümüzdeki yeni dönemin sınıf mücadelelerine dair önemli umutlar yaratmıştır. Şimdi görev, bu umutları ideolojik, ekonomik, siyasi bir bütünlük içine oturtturarak ete kemiğe büründürmektir.

SİVAS KATLIAMINDA YAŞAMINI YİTİRENLER ETKİNLİKLERLE ANILDI

2 Temmuz 1993'te Sivas Madımak Oteli'nde 33 aydının yakılarak öldürüldüğü katliamın 17. yıldönümünde Ankara, İstanbul ve Sivas'ta düzenlenen çeşitli etkinliklerde katliamın sorumluları kınandı, yaşamını yitirenler anıldı.

Ankara'da Sivas katliamının yıldönümü nedeniyle düzenlenen miting için saat 16.00'dan itibaren Sıhhiye Toros Sokak'ta toplanılmaya başlandı. Buradan Sivas'ta yakılarak öldürülenlerin resimlerinin taşındığı kortej eşliğinde mitingin yapılabacağı Kolej Meydanı'na yürüldü. TMMOB üyelerinin geniş katılım sağladığı mitingde, katliamın sorumluları kınandı, mitinge katılan binlerce kişi "unutmayacağız, unutturmayacağız" sloganlarıyla, Sivas'ta yaşamını yitirenleri andı.

TMMOB ÖĞRENCİ EVİ ÇALIŞMA GRUBU TOPLANTISI YAPILDI

TMMOB Öğrenci Evi Çalışma Grubu, 7 Temmuz 2010 tarihinde TMMOB'de toplandı.

Toplantıda, öğrenci evi yer tahsisi ile ilgili olarak Yenimahalle Belediyesi ile yapılacak protokol, binanın projelendirilmesi ve şantiye kurulması konuları görüşüldü.

Toplantıya; TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Yönetim Kurulu II. Başkanı Selçuk Uluata, Yürütme Kurulu Üyesi Gürel Demirel, Genel Sekreter N. Hakan Genç ile Çalışma Grubu Üyeleri Erdal Apaçık (EMO), Züber Akgöl (İMO) ve Yunus Yener (MMO) katıldı.

TMMOB OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULU 24-25 EYLÜL TARİHİNDE YAPILACAK

TMMOB 41. Olağan Genel Kurulu'nda kararı alınan Olağanüstü Genel Kurul tarihi belli oldu. TMMOB Yönetim Kurulu'nun 10 Temmuz Cumartesi günü yapılan toplantısında, Olağanüstü Genel Kurul'un 24-25 Eylül 2010 tarihlerinde toplanmasını kararlaştırdı.

TMMOB'nin 27-30 Mayıs 2010 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilen 41. Olağan Genel Kurulu'nda karar önerileri zaman yetersizliği nedeniyle görüşülememiş ve tarihi Yönetim Kurulu'nca belirlenmek üzere Olağanüstü Genel Kurul toplanması kararı alınmıştır.

KARAR NO 32 : TMMOB 41. Dönem Olağanüstü Genel Kurulu'nun çoğunluklu olarak 17-18 Eylül 2010 tarihinde

Saat 10:00'da TMMOB'de (Selanik Caddesi No:19/1 Kızılay-Ankara), bu toplantıda çoğunluk sağlanamadığı takdirde Olağanüstü Genel Kurulun 24-25 Eylül 2010 tarihlerinde Saat 09:00'da Kocatepe Kültür Merkezi Toplantı Salonu'nda (Kocatepe-Ankara) çoğunluk aranmaksızın aşağıdaki gündemle toplanmasına karar verildi.

Gündem

1. Açılış ve Divan Seçimleri,
2. Saygı Duruşu
3. Yönetim Kurulu Başkanı'nın Açış Konuşması,
4. 41.Olağan Genel Kurul Kararlar Komisyonu Raporunun görüşülmesi ve karara bağlanması.

TEOMAN ÖZTÜRK ÖLÜMÜNÜN 16. YILINDA ANILDI

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin 1973-1980 yılları arası Başkanlığını yapmış, mühendis-mimar hareketinin toplumcu bir çizgiye sahip olmasında önder ve yiğit kişiliği ile hep ön saflarda yer almış, TMMOB ile bütünleşmiş Teoman Öztürk ölümünün 16. yıldönümünde 11 Temmuz 2010 Pazar günü anıldı.

Teoman Öztürk için ilk olarak Karşıyaka'daki anıt mezarı önünde bir anma etkinliği düzenlendi. Teoman Öztürk'ün ailesi, TMMOB Yönetim Kurulu Üyeleri, Oda ve Şube Yönetim Kurulu üyeleri ve çok sayıda TMMOB üyesinin katıldığı törende, TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı ve Öztürk'ün arkadaşları Mehmet Ali Yılmaz ve MMO Enerji Çalışma Grubu Başkanı ve Teoman Öztürk'ün mesai arkadaşı Oğuz Türkyılmaz birer konuşma yaptı.

Törene Makina Mühendisleri Odası adına; önceki 4 dönemde Oda Yönetim Kurulu Başkanı olan Emin Koramaz, 43. Dönem Oda Yönetim Kurulu Başkanı Ali Ekber Çakar, Oda Yönetim Kurulu Başkan Vekili Şuayip Yalman, Oda Yönetim Kurulu Sekreteri Yunus Yener, Oda Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Tahsin Akbaba, Oda Yönetim Kurulu Üyesi Baki Çınar, Ankara Şube Yönetim Kurulu üyeleri ve Oda çalışanları da katıldı.

İMO Teoman Öztürk Salonu'nda düzenlenen anma etkinliği ise TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın açış konuşmasıyla başladı. Soğancı, Öztürk'ün sözlerinden alıntılarla TMMOB'nin mücadele çizgisini anlatarak başladığı konuşmasında, TMMOB'nin 1970'lerde Teoman Öztürk ve arkadaşlarınca yaratılmış yol haritasında onurlu yürüyüşüne, dik duruşuna devam ettiğini ve edeceğini söyledi.

Teoman Öztürk'ün hayatını ve mücadelesini anlatan "Teoman Öztürk Belgeseli"nin gösterimiyle devam eden etkinlik, Ahu Sağlam müzik dinletisi ile son buldu.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın anma etkinliğinde yaptığı konuşma şöyle:

"Sevgili Aylin Abla, Elif, Aslı, Teoman, Taylan, Selçuk, Teoman Öztürk'ün arkadaşları, dostları, Sevgili Konuklarımız Örgütümüzün çeşitli kademelerinde yöneticilik yapan sevgili mesai arkadaşlarım,

TMMOB'nin kadroları,

Hepinizi TMMOB Yönetim Kurulu ve şahsım adına sevgiyle, dostlukla selamlıyorum. Sevgili Başkanımızı bu anma gününde, işte yine birlikteyiz. Sevgili Başkanımızla bugün yine bir aradayız.

Sevgili Arkadaşlar,

Birazdan TMMOB ortamında geçen dönem Yönetim Kurulumuzun kararı ile hazırlanan Teoman Öztürk Belgeselini ilk defa hep birlikte izleyeceğiz. Öncelikle belgeselin yönetmeni Özcan Alper ve emeği geçenlere teşekkür ediyorum. Belgeselimizde sevgili Başkanımızın yaşam hikayesini izlerken, onun yaşadığı dönemde ülkemizde yaşananları da izleyeceğiz. Sevgili Başkanımız kendi sesinden; ama o günlerden bize seslenecek. Diliyorum Teoman Öztürk belgeselimiz Sevgili Başkanımıza çok yakışır.

17 Mayıs 1974, 19. Genel Kurul'da Başkanımız şunları söylüyordu: *'Türkiye teknik elemanları; her sorunumuzun çözümünde, halkımızın ve onun ayrılmaz bir parçası olan çalışanların temel ihtiyacının özgürlük ve gerçek demokrasi olduğuna inanmakta; demokrasinin bütün toplumsal hayatımıza yaygınlaştırılması ve güçlendirilmesi yolundaki mücadeleyi her düzeyde ve etkin bir biçimde sürdürmeyi istemektedirler. Kendi gücümüze dayanan bir kalkınma ve sanayileşmeden yana olarak; her dönemde, halkımızın yanında ve çalışanların içindeki yerimizi almak; ulusal hedefleri ve kazanılmış hakları savunmak ve bugüne kadar sürdürülen yurtsever mücadeleyi daha etkili bir biçimde devam ettirmek için güçlenmek amacımızdır. Halkımızın tam bağımsızlık ve gerçek demokrasi yolundaki mücadelesi, giderek, mutlaka, güç kazanacak ve ilerleyecektir. Zaman*

zaman yavaşlatılmaya ve belki de, yakın geçmişte olduğu gibi durdurulmaya çalışılacak; fakat geri götürülemeyecek, engellenemeyecektir.'

7 Mayıs 1976, 21. Genel Kurul: 'TMMOB önümüzdeki dönem de, üye tabanını bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi etrafında toplamak üzere somut sorunlarından hareketle; iç ve dış sömürüyü teşhir edecek, bu çalışmalarını daha etkin ve yaygın yayın eylemleriyle kitlelere aktaracaktır. Diğer çalışan kitlelerle ortak eylemlerini sürdürecektir. Sorunların kaynağı emperyalist kapitalist sistemdir. Çözümüne emperyalist-kapitalist sistemin çözülmesiyle varılacaktır. Emperyalizme ve onun içindeki uzantılarına faşizme ve silahlı çetelerine karşı emekçi kitlelerle dayanışmamız ve ortak mücadelemiz, güçlenerek sürecektir. TMMOB bu anlamda bir mücadelenin önemli demokratik araçlarından biridir. Gelecek günlerin, bugünkü bir avuç egemen azınlığın değil, halkımızın olacağına inanıyoruz. Bu inançla yola çıktık, bu inançla başaracağız.'

24 Mayıs 1980'de 25. Genel Kurul'da Teoman Öztürk şöyle veda etmişti: 'Ufak tefek küçük burjuva hastalıklarının TMMOB'nin yerine getirmesi gerektiği görevlere mutlaka ayak bağı olmaya çalışacağına ama inançlı ve kararlı mücadele arkadaşlarımızın bunları yenerek başarıya ulaşacaklarına, bir görev bilinciyle gelmiş arkadaşlarımızın TMMOB'yi bugünlerden daha üst düzeylere çıkaracaklarına, varıracaklarına inanıyorum. Böylelikle görevlerimizi yerine getirmekle Türkiye devrimci hareketine kendi alanımızda mütevazı ama önemli katkılarda bulunacağımız açıktır. Gelecek günler mutlaka aydınlık olacaktır. Yaşasın başta

işçi sınıfı olmak üzere tüm emekçilerin sürdürdüğü ve mutlaka başarıya ulaşacak olan bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi. Yaşasın bu yolda kendilerine düşen görevleri güçlendirerek sürdüren mühendis ve mimarlar. Yaşasın TMMOB.'

Evet, Sevgili Arkadaşlar;

Şimdi ben de diyorum: Herkes bilmelidir ki, 1970'lerden beri sürdürülen bu onurlu yürüyüş ve dik bir duruşla TMMOB; sinmeden, korkmadan, geri adım atmadan temel hak ve özgürlüklere sahip çıkacaktır. Biz bu bayrağı bizden öncekilerden devraldık, bizden sonrakilere de onurla devredeceğiz. Bunu herkes böyle bilsin.

Usta demiş ya: 'Kim ne derse desin sen bildiğin yolda yürümeye devam et.' Evet, TMMOB kendi bildiği şekilde 1970'lerde Teoman Öztürk ve arkadaşlarınca yaratılmış yol haritasında onurlu yürüyüşüne, dik duruşuna devam ediyor, devam edecek.

TMMOB bütün yaşanan olumsuzluklara karşı, karanlığa karşı aydınlığı, baskıcı, otoriter yönetim anlayışına karşı özgürlük ve demokrasiyi, ırkçı ve milliyetçi anlayışın beslediği linç kültürüne karşı bir arada kardeşçe ve barış içinde yaşamayı, her şeyin para-kâr olduğu piyasa anlayışına karşı eşitliği ve adaleti savunmaya devam edecektir. TMMOB emekçi sınıfların haklar mücadelesine, halkımızın işsizlik, yoksulluk ve yolsuzlukla mücadele taleplerine sahip çıkacaktır.

TMMOB 'şimdi tam da eşit, özgür, demokratik bir Türkiye talebini yükseltme ve bunun için mücadele etme zamanıdır' demektedir. Şimdi neoliberal politikalara, kapitalizme, emperyalizme, gericiliğe, darbe çığırkanlıklarına direnme zamanıdır. Şimdi TMMOB 'kahrolsun emperyalizm, yaşasın mücadelelerimiz' demektedir.

Evet, bu ülkenin iyi ki TMMOB'si var sevgili arkadaşlar. TMMOB'nin iyi ki Teoman Öztürk gibi bir başkanı vardı. İyi ki o dönemin çok değerli kadroları vardı. Hepsine Yönetim Kurulumuz adına saygı ve sevgi sunuyor ve huzurunuzda Sevgili Başkanımız Teoman Öztürk'ü ve arkadaşlarını alkışlıyorum."

Oğuz Türkyılmaz'ın 11 Temmuz 2010 tarihli Birgün gazetesi Pazar ekinde yayımlanan ve anıt mezar başında okuduğu yazısı şöyle:

TEOMAN ÖZTÜRK'Ü ANLAMAK

OĞUZ TÜRKYILMAZ

Bu yazıyı, Teoman Öztürk'le birlikte çalışmanın, TMMOB'de onun yakın çalışma arkadaşlarından biri olmanın sorumluluğunu ve onurunu duyan, bugün TMMOB üyeliğinin 37. yılında, Devrimci TMMOB mücadelesinde ısrarla yürümeye devam eden bir mühendis olarak yazdım. Teoman Öztürk'ü ve onun devrimci yol arkadaşlarıyla yürüttüğü mücadeleyi anlamak ve bugüne taşımak üzerinde duracağım.

Teoman Öztürk, 1973-80 döneminin devrimci demokrat TMMOB mücadelesinin önderi, özverili, mütevazı, çalışkan Başkanıydı.

Ben Başkanın adını, ilk kez üniversitede öğrenci olduğum yıllarda duymuştum.

İlk tanışmamız 1975 olmalı. Makina Mühendisleri Odası'nda 1976'da İkinci Başkan olduğum dönemde ailece dostluğumuz gelişti.

1977-1980 döneminde, Konur Sokak 4 numarada, bugün Mimarlar Odası Genel Merkezi olarak kullanılan binanın, o yıllarda TMMOB Genel Merkezi olan birinci katında, karşılıklı odalarda, Başkan ve Genel Sekreter Yardımcısı olarak, üç yıl süren bir ortak çalışmamız, yol arkadaşlığımız oldu.

1980 Mayıs'ında TMMOB'de başkanlık görevini devrettikten sonra, bir başka emek örgütünde DİSK'te çalışmaya başlamıştı. Sonra, 12 Eylül karanlığı, mahpusluk günleri, ekonomik baskılar, sıkıntılar, acılar, şantiyelerde, inşaatlarda süren onurlu bir yaşam savaşı, karşı karşıya kalınan ciddi sağlık sorunları ve 11 Temmuz 1994'te genç yaşta noktalanmış bir yaşam... On altı yıl önce bir yıldız kaydı. Aylin Abla'nın sevgili eşi, Elif ve Aslı'nın canları, babaları ve sonra tüm yakınlarının, hepimizin sevecen, duyarlı, anlayışlı, yakışıklı, yiğit Teoman Ağabeyi aramızdan ayrıldı.

ÇOKYÖNLÜ BİR KİŞİLİK

Teoman Öztürk birlikte çalıştığı kadroları önemsemenin, onlara değer vermenin, birlikte üretmenin ve paylaşmanın, kararlı ve mütevazı olmanın; karşısındakilere peşin hükümlü yaklaşmamanın, en katı muhaliflerini bile sabırla dinlemenin, onları anlamaya çalışmanın; herhangi bir konuda yeterince düşünüp-değerlendirmeden; acele, fevri karar vermenin yanlış olduğunun, önce bir soluk alıp, geriye çekilip, konuyu sakın bir şekilde inceden inceye değerlendirmenin;

soğukkanlı olmanın gereklerini çalışmalarıyla, tüm yaşam pratiğiyle ortaya koymuş ve örnek olmuştu.

Teoman Öztürk, TMMOB'nin unutulmaz Başkanı. Ama bundan çok öte nitelikleri olan bir insan. Yiğit bir devrimci; yaşamını ülke, halk ve kamu çıkarlarının korumasına adanmış bir sosyalist; emperyalizmin ülkemizdeki politikalarını, programlarını teşhir eden, onlara karşı mücadele eden bir yurtsever; başta Orta Doğu olmak üzere dünyanın dört bir yanında emperyalizme karşı direnenlerle kalbi birlikte atan bir anti-emperyalist; faşizme ve şovenizme karşı mücadele eden bir sosyalist; mesleğini, meslek etiğine, bilimin ve tekniğin gereklerine göre uygulayan bir mimardı.

MÜCADELEYE ADANMIŞ BİR YAŞAM

O dönemde emperyalizm ve yerli ortaklarının devrimci mücadeleyi yürüten tüm kesimlere ve kadrolara yönelik sindirme, baskı, saldırı uygulamalarından TMMOB ve kadroları da paylarına düşeni aldılar.

TMMOB binası kurşunlandı, bombalandı. TMMOB yönetici ve üyelerinden faşist saldırılarda yaşamlarını yitirenler, 12 Eylül karanlığı, mahpusluk günleri, ekonomik baskılar, sıkıntılar, acılar, şantiyelerde, inşaatlarda süren onurlu bir yaşam savaşı, karşı karşıya kalınan ciddi sağlık sorunları ve 11 Temmuz 1994'te genç yaşta noktalanmış bir yaşamdan atılanlar, sürülenler oldu.

Bütün baskılara, imkânsızlıklara karşın, o hiç yılmadı; kararlılığıyla, inancıyla, bizlere, TMMOB kadrolarına, direnen tüm insanlara örnek oldu, cesaret verdi.

Teoman Öztürk, Devlet Güvenlik Mahkemeleri'ne karşı yürütülen kitle eylemlerinde, ilk kez 1976'da kitlesel kutlanılmaya başlanan 1 Mayıs'larda, muhaliflerince eleştirilen kirli parkasıyla TMMOB kortejlerinin önündeydi. Uzun bir hazırlık çalışmasıyla örgütlenen 19 Eylül 1979 iş bırakma eyleminde ve her kitlesel eylemde örgütünün başındaydı.

Muradiye depremi için toplanan yardımlar, TMMOB önünden kamyonu yüklenirken Aylin Abla ile birlikte eşya taşıyan da oydum.

Devlet Planlama Teşkilatı'nın 9. BYKP tartışma toplantısına sunacağımız TMMOB görüşlerini gece saat 2'de teksir

makinesi ile elle çoğaltırken, bana, 'sen yorulmuşsun, otur' deyip makinenin başına geçen de oydu.

DİSK, TÖB-DER, TÜR-DER, TÜSDER, TÜTED, TTB, Halkevleri, DEV-GENÇ vb. demokratik örgütlerin kurduğu Güç Birliği Platformu'nun toplantılarında herkesin her dediğini dikkatle dinlediği kişi de oydu.

Teoman Öztürk ve yol arkadaşlarının onurla dalgalandırdığı bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesi; ekonomik-demokratik haklar mücadelesi; mesleği ve bilimi ülke, halk ve kamu yararına kullanma mücadelesi bayrakları yere düşmedi, elden ele geçti, bugünün devrimci demokrat TMMOB kadrolarına ulaştı.

Teoman Öztürk'ün, bağımsız, demokratik, özgür ve sosyalist bir Türkiye için etkin bir bileşeni olarak sürdürdüğü mücadele, bugün de sürüyor. TMMOB yöneticileri, kadroları, bugün de aynı anlayışla çalışıyorlar.

TEOMAN ÖZTÜRK'Ü ANLAMAK, ONA SAYGI DUYMAK

Onun anti-emperyalist çizgisini usanmadan savunmaktır. Anti-emperyalizm kavramını bir aymazlık içinde ısrarla gizlemeye çalışanlara inat, emperyalist-kapitalist sisteme ve metropollerine, emperyalizmin bugünkü görüntüsü küreselleşmeye karşı çıkmaktır.

Emperyalizmin ve yerli ortaklarının her türlü kamusal varlığı küçültmeye, özelleştirmeye ve yok etmeye, başta eğitim ve sağlık olmak üzere tüm kamusal hizmetleri, piyasa faaliyeti haline getirmeye, çokuluslu tekeller ve yerli ortaklarına peşkeş çekmeye yönelik program ve uygulamalara, madenlerin, barajların, santrallerin, hastanelerin özelleştirilmesine karşı mücadele etmektir.

Yabancı mühendis ve mimarların hiçbir düzenleme ve denetim olmadan iş ve çalışma alanlarımızı işgal etmesine hayır demektir.

Tüm çalışanların grevli toplu sözleşmeli sendika hakkına sahip olması için çalışmaktır ve çalışanların, emeğiyle geçinenlerin; ekonomik-demokratik haklarının geliştirilmesi kavgasında yer almaktır.

İsrail'in pervasız işgalci uygulamalarına, ABD'nin BOP projesine, Irak'ın işgaline, İran, Suriye ve Türkiye'ye yönelik emperyalist girişimlerine karşı durmaktır. Anti-faşist mücadeleyi bıkmadan usanmadan sürdürmektir. Sivil faşist organizasyonlara, devlet bağlantılı çetelere, kontrgerillaya, ABD destekli İslamcı kisveli şeriatçı faşist girişimlere, şeriat

savunucularına, liberal görüntülü şeriat şakşakçalarına, laikliği yok ederek ülkeyi Ortaçağ karanlığına götürmek isteyenlere karşı mücadele etmektir.

Anti-şovenist anlayışını bugüne taşımak, savaşa karşı barışı savunmak; Kürtlere ve tüm ezilenlere yönelik baskıcı uygulamalara karşı durmak ve onların demokratik ve kültürel haklarını ve 'Bir arada yaşamayı' savunmak demektir.

Mühendis ve mimarlar, Teoman Öztürk'ü soyut sevgi ve saygı sözcükleriyle değil, uğruna yaşamını seferber ettiği, onurlu bir kavga verdiği idealler için çaba harcayarak, mücadele ederek anmalıdır. Bu doğrultuda çalışan TMMOB ve Oda yönetimlerine destek olmalı, çalışmalarına katkı vermelidir.

Teoman Ağabey, Ahmed Arif'in unutulmaz dizeleriyle:

*Öyle yıkma kendini,
Öyle mahzun, öyle garip...
Nerede olursan ol,
İçeride, dışarıda, derste, sırada,
Yürü üstüne-üstüne,
Tükür yüzüne cellâdın,
Fırsatçının, fesatçının, hayının...
Dayan kitap ile,
Dayan iş ile, tırnak ile, diş ile,
Umut ile, sevda ile, düş ile
Dayan rüsva etme beni
Gör, nasıl yeniden yaratılırım,
Namuslu genç ellerinle
Kızlarım,
Oğullarım var gelecekte,
Her biri vazgeçilmez cihan parçası
Kaç bin yıllık hasretimin koncası
Gözlerinden, Gözlerinden operim,
Bir umudum sende,
Anlıyor musun?"*

diyordu. O umut boşa çıkmadı. Ben inanıyorum, bugünün TMMOB Başkanı, yöneticileri, kadroları o umudu yeşertiyorlar, güçlendiriyorlar.

SON SÖZ YERİNE Ahmet Telli'nin dediği gibi:
*Sen dostumdun benim, gülünce güneşler açardı
Su gibi azizdin, yurdumdun, alnında ateşler yanan
Işıklı bir ırmak gibi aktığımız o uzun yürüyüş
Daha dündü sanki, her patlayan sağanak bunu anlatır
Fabrika düdüklü bunu anlatır bana her vardiyada"*

TMMOB, KESK, DİSK VE TTB'DEN ÇAĞRI: "TORBA YASA GERİ ÇEKİLSİN"

TMMOB, DİSK, KESK ve TTB, TBMM'de görüşülen, işçi sağlığı ve güvenliği alanında olumsuz değişiklikler getiren Torba Yasa ile ilgili olarak 20 Temmuz 2010 Salı günü saat 12:30'da TBMM Dikmen Kapısı önünde bir basın açıklaması yaptı.

Çok sayıda TMMOB üyesinin katıldığı açıklamada, ortak metin TTB Genel Sekreteri Feride Aksu Tanık tarafından okundu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne Çağrımızdır:

TORBA YASA GERİ ÇEKİLSİN, İŞÇİ SAĞLIĞI, İŞ GÜVENLİĞİ HİZMETLERİ, TAŞERON FİRMALARIN KÂR HIRSINA KURBAN EDİLMESİN!

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu, içinde İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği ile ilgili çok önemli maddelerin de yer aldığı bir "Torba Yasa" Tasarısı'nı görüşmeye başladı.

Söz konusu Tasarıda yapılan düzenlemelerle;

- ▶ İş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı, ortak sağlık ve güvenlik birimi ile eğitim kurumlarının tanımlarının İş Yasası'na eklenmesi; bu tanımlara göre anılan mesleki formasyonlar, taşeron hizmet sunum kuruluşları ile eğitim kuruluşlarının Bakanlık tarafından yetkilendirilmesi,
- ▶ İşçi sağlığı ve iş güvenliği hizmeti sunmak üzere iş yeri dışında kurulacak kuruluşların nitelikleri, altyapı ve personel standartları ile iş yerlerinin bunlardan hizmet almaları; iş yeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının da içinde bulunduğu çalışanların görev yetki ve sorumlulukları, iş yeri hekimliği ve iş güvenliği uzmanlığı eğitimleri ile belgelendirilmeleri; bu eğitimlerde görev alacak eğiticilerin nitelikleri ve eğitim sonunda yaptırılacak sınav ile ilgili olarak Çalışma Bakanlığı tarafından ilgili tarafların görüşü alınarak yönetmelik çıkartılması,
- ▶ İş yeri sağlık ve güvenlik birimi ile iş yeri ortak sağlık ve güvenlik biriminde görev yapacak iş yeri hekimlerinin iş yerinde yapacakları görevler için diğer kanunların kısıtlayıcı hükümlerinin uygulanmaması,
- ▶ Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Teşkilat Yasası'na ek yapılarak yukarıda belirtilen yetki ve görevlerin yasaya, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasına eklenmesi öngörülmektedir.

Bütün bu değişiklik önerilerinin ortak noktası işçi sağlığı ve iş güvenliği hizmetlerinde görev yapacak olan

iş yeri hekimliği ve iş güvenliği uzmanlığı yetkisinin kazanılması, bu yetkinin kazanılabilmesi için gerekli eğitimi verecek kuruluşların saptanması ve anılan mesleklerin hizmet sunum yöntemlerinin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından belirlenmesine yöneliktir.

Öncelikle belirtmek isteriz ki; iş kazası ve meslek hastalıklarına ilişkin sayısal veriler göstermektedir ki, personel ve altyapı eksikliklerinin de etkisiyle, anılan Bakanlık ilgili yasa ile kendisine verilen görevleri bile yerine getirememektedir.

Nitekim; Türkiye Cumhuriyeti Ulusal İş Sağlığı ve Güvenliği Politika Belgesi (2009-2013) başlıklı Raporda "Bir ülkede meslek hastalıklarının görülme sıklığı çalışan nüfusun binde 4-12'si arasında değişmektedir. Buna göre Türkiye'de 30.000-100.000 arasında meslek hastalığı beklenmektedir. Ancak SGK istatistiklerine göre 2007 yılında 1.208 meslek hastalığı vakası tespit edilebilmiştir" saptaması yapılarak belirlenemeyen, dolayısıyla uygun te-

davisi yapılarak sahip olduğu özlük hakları kendisine verilmeyen on binlerce işçinin varlığı itiraf edilmiştir.

Öte yandan, yine kayıt dışı istihdam ve eksik verilerle oluşturulmuş SGK istatistiklerine göre, 2007 yılında toplam 80.602 iş kazası ve 1208 meslek hastalığı sonucu 1044 kişi yaşamını yitirmiş, 1956 kişi ise sakat kalmıştır. Ülkemizde günde ortalama üç işçi yaşamını yitirmekte, beş işçi sürekli iş göremez duruma gelmektedir.

Bütün bu tablonun değiştirilebilmesi, işçi sağlığının korunup, iş güvenliğinin sağlanması için bu alanda gerekli önlemlerin alınması; bu kapsamda nitelikli iş yeri hekimliği ve iş güvenliği uzmanlığı hizmetlerinin işyerlerinde bulunmasının sağlanması gerekmektedir. Oysa bugün söz konusu kurumsal yapıların zayıflatılması ve bu hizmetlerin kâğıt üzerinde bırakılmasına yönelik bir girişimle karşı karşıyayız.

Yükseköğretim alanında hiçbir yetkisi bulunmayan ve örgütlenmesinde de buna uygun olarak herhangi bir kadrosu mevcut olmayan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, TBMM'de görüşülmekte olan Torba Yasa ile hekimlerin iş yeri hekimi olabilmesi ya da mühendislerin iş güvenliği uzmanı olabilmesi için almaları gereken eğitimi belirleyen, bu eğitimleri verecek kuruluşları yetkilendiren ve eğitimler sonunda sınavları yaparak ya da yaptırarak hekim ve mühendisleri iş yeri hekimi/iş güvenliği uzmanı olarak çalışabilmesi için belgelendiren kurum haline gelmektedir.

Daha önce yapılan yasa ve yönetmelik düzenlemeleri ile istediği sonucu elde edemeyen ve bu alanda yetkisi bulunmadığı yargı kararlarıyla tespit edilen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bu kez Torba Yasa ile söz konusu yetkileri kazanmaya çalışmaktadır. Bu noktada, anılan Bakanlığın hukuka aykırı düzenlemelerine güvenerek iş yeri hekimliği ve iş güvenliği uzmanlığı eğitimi ve taşeronluk hizmetlerinde faaliyet göstermek üzere kurulan şirketlerin mağduriyet belirterek yasal düzenleme talep etmeleri hiçbir biçimde kabul edilemez. Bu alanda yapılacak bütün düzenlemelerin insan yaşam ve sağlığı ile doğrudan bağı dikkate alınarak yaşam ve sağlık hakkını geliştirecek şekilde düzenlenmesi zorunludur. Aksine düzenlemeler Anayasa'nın yaşam hakkını koruyan 17. maddesi başta olmak üzere temel hakları düzenleyen birçok hükmüne aykırı olacaktır.

Tasarı'da yer alan düzenlemeye göre iş yeri hekimlerinin bu görevlerini yapmaları sırasında "diğer kanunların kısıtlayıcı hükümleri uygulanmaz" denilmekle aslında 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Yasası'nın 5. maddesindeki "... iş yeri tabipleri; çalıştıkları yerlerin sağlık hizmetlerinin başka bir yerde ikinci bir görev yapmalarına elverişli bulunduğu tabip odaları idare heyetince kabul edilmedikçe her ne suretle olursa olsun, diğer bir kurum ve iş yerinin tabipliğini alamazlar." hükmü devre dışı bırakılmaya, Türk Tabipleri Birliği'nin iş yeri hekimliği alanındaki yetkileri kısıtlanmaya çalışılmaktadır.

Tasarı ile yargının daha önce verdiği iptal kararlarına rağmen "iş güvenliği uzmanı" kavramı getirilmeye çalışılmaktadır. İş güvenliği konusunda bir yeterlilik tanımlaması yapılacaksa "iş güvenliği mühendisi" kavramı dışında bir kavram yaratmaya gerek yoktur. Mühendisler yaptıkları işin bilime, teknolojiye ve hukuka uygunluğu konusunda meslek odaları vasıtası ile ve yargı yolu ile denetlenirler. Aldıkları akademik eğitimin kazandırdığı bilginin ve değerlerin korunması da odaları aracılığı ile yaşam boyu meslek içi eğitim ve meslekte gelişim çalışmaları ile sağlanmaktadır. Dolayısıyla, meslek odaları bu yapının vazgeçilmez örgütlü yapılarıdır. Siyasal iktidar bunu algılamak zorundadır.

Siyasal iktidar, bu düzenlemeyle işçi sağlığı ve iş güvenliği alanının vazgeçilmez yapıları olan Türk Tabipleri Birliği ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin rolünü dışlamaya, sıradanlaştırmaya çalışmaktadır. Eğitim dâhil olmak üzere işçi sağlığı ve güvenliği bir pazar haline getirilmekte ve can pazarına dönüştürülmektedir.

Bu düzenlemelerin amacı; işçi sağlığı ve güvenliği alanını tümüyle piyasaya açmak, bu alandaki taşeron firmalara rant ve kâr alanı sağlamaktır.

Halkın oylarıyla seçilen Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne bir kez daha çağırıda bulunuyoruz:

"Torba Yasa" geri çekilsin,

İşçi sağlığı, iş güvenliği hizmetleri, taşeron firmaların kâr hırsına kurban edilmesin!

DİSK-Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
KESK-Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu
TMMOB-Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
TTB-Türk Tabipleri Birliği

DENENMEYEN TEK YOL KALDI: BARIŞ!

Türk ve Kürt halklarının kardeşliği, eşitliği ve birlikte yaşamasının yasal ve sosyal koşullarının oluşturulması istemiyle hazırlanan; sanatçı, yazar, emek-meslek örgütü ve demokratik kitle örgütü temsilcisi 31 aydının imzasını taşıyan “Denenmeyen Tek Yol Kaldı: Barış!” adlı çağrı metni, 20 Temmuz Salı günü İstanbul'da yapılan bir basın toplantısıyla kamuoyuna duyuruldu ve imzaya açıldı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, Adalet Ağaoğlu, Adnan Serdaroğlu, Atılay Ayçin, Aydın Çubukçu, Burhan Sönmez, Derya Alabora, Eriş Bilaloğlu, Gençay Gürsoy, Haluk Bilginer, Hayri Kozanoğlu, Jülide Kural, Kadir İnanır, Mehmet Bekaroğlu, Mustafa Öztaşkın, Mustafa Türkel, Nuray Mert, Nuray Sancar, Özcan Alper, Özgür Mumcu, Ragıp Zarakolu, Sami Evren, Sennur Sezer, Sevinç Eratalay, Sırrı Süreyya Önder, Şebnem Korur Fincancı, Şeval Sam, Taner Timur, Tuncel Kurtiz, Üstün Akmen, Yücel Sayman'ın imzaladığı metni Şebnem Korur Fincancı okudu.

Denenmeyen Tek Yol Kaldı: Barış!

Çeyrek yüzyıldır derin acılara, yokluk ve yoksulluğa neden olan kahredici savaş atmosferinden zarar gören, kaygılanan, korkan, yas tutan herkes, artık çoktan hak ettikleri barış içinde bir hayatı ve barışın egemen olduğu bir ülkeyi istiyor. Biz, her sorunun kendi çözüm olanaklarıyla birlikte ortaya çıktığını biliyoruz. Bu en zor koşullarda, en umutsuz haller içinde bile özlemlerimize hayat verecek kaynakların henüz elimizin ulaşabileceği bir yerde durduğuna inanıyoruz.

Savaşı değil, barışı konuşmak istiyoruz!

İnsanların sesinin duyulması için demirin şakırtısına ve barutun gürültüsüne hemen ve acilen son verilmelidir.

Şiddeti kışkırtan neden ve gerekçeleri ortadan kaldırmak için, barışın yalnızca zorunlu değil, aynı zamanda mümkün olduğunu da göstermeli; yok olmaya yüz tutan umutlar canlandırılmalıdır.

Demokratik yollardan seçimle iş başına gelmiş temsilciler üzerindeki baskılara derhal son verilmeli, tutuklanmış olanlar serbest bırakılmalıdır. Demokratik özgürlüklerin önün-

deki yasal engeller kaldırılmalı, siyasi etkinliğin olağan yollarla yapılabileceği bir ortam yaratılmalıdır.

Terörle Mücadele Kanunu'nun kurbanı haline gelmiş çocuklar özgürlüklerine kavuşturulmalı, benzeri utanç verici uygulamaların tekrarlanmasını önleyecek adli ve hukuki düzenlemeler yapılmalıdır.

Bir bütün olarak barışçı ve demokratik çözüm için, genel af dâhil, yasal zemin hazırlanmalıdır.

Bütün bunlar, kolaylıkla ve hızla ulaşabileceğimiz bir yerde duruyor.

Parlamento'nun, Hükümet'in ve devletin bütün kurumlarının böyle bir yolun mümkün ve zorunlu olduğuna inanabilmesi için, daha fazla maddi ve manevi kayba uğramayı kabul etmiyoruz.

Kardeşliği yeniden kurmak, eşit ve özgür vatandaşlar olarak yaraları birlikte sarmak için boşa geçirecek zamanımız kalmamıştır. Türk ve Kürt halklarını birlikte sevindirmek için, sorunu köklü olarak çözebilecek güçlerimizi seferber etmeliyiz. İki halkın el ele vererek demokratik ve özgür bir atmosferi birlikte solumasının tek ve vazgeçilemez yolu, birlikte özgürleşmektir.

Bunun için yapabileceğimiz, asla özveri ya da ödün olarak görülemez. Barışı kendimiz için, hepimiz için istiyoruz ve en iyisini istiyoruz.

Silahlar sussun, insanlar konuşsun!

Yok ederek değil, yaşatarak; ayrılarak değil, birleşerek özgürleşelim. Kürt halkının kazanımı, Türk halkının da kazanımı olacaktır. Ateş ve kan dursun, hayat ve barış kazansın. Eşit ve özgür yurttaşlar olarak bir arada yaşamak istiyoruz.

TMMOB'DEN ÜNİVERSİTE TERCİH KILAVUZUNA DAVA

TMMOB, üniversite tercih kılavuzundaki teknoloji fakültelerine ilişkin duyuruların yer aldığı bölümlerin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle Danıştay'a başvurdu. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, konuya ilişkin olarak 23 Temmuz 2010 tarihinde bir basın açıklaması yaptı.

YÖK ve ÖYSM, öğrencileri mağdur etmeye devam etmektedir. Tercih kılavuzunda basına yansıyan hatalar yanında mühendislik fakültelerini tercih edecek öğrenciler de kendi aralarında eşitsiz bir uygulamaya maruz bırakılmışlardır. Fen bölümlerinden mezun olan öğrenciler mühendislik bölümü tercihinde dezavantajlı duruma düşürülmüştür.

2010 üniversite sınavları tercih kılavuzunda yapılan hatalar nedeniyle öğrenciler mağdur edilirken, Yükseköğretim Kurulu (YÖK), ilgili kurum ve kuruluşların görüşlerini dikkate almaksızın, herhangi bir altyapı hazırlamadan ve açıklama dahi yapmadan kılavuza koyduğu teknoloji fakülteleriyle de yeni bir karmaşa alanı yaratmıştır.

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), mühendislik bölümlerini tercih edecek öğrencilerin daha sonra mağdur olmalarını engellemek için tercih kılavuzundaki teknoloji fakültelerine ilişkin duyuruların yer aldığı bölümlerin iptali ve yürütmesinin durdurulması istemiyle Danıştay'a başvurmuştur.

TMMOB, Afyon Kocatepe, Fırat, Gazi, Karabük, Marmara, Sakarya ve Süleyman Demirel üniversitelerinde mesleki ve teknik eğitim fakültelerinin ismi değiştirilerek kurulan teknoloji fakültelerinde oluşturulan mühendislik bölümlerine öğrenci alımına ilişkin duyurulara, bu bölümlerin açılmasını sağlayan YÖK Yürütme Kurulu kararına ve tüm bu işlemlerin dayanağı olan Bakanlar Kurulu kararına karşı ayrı ayrı 7 dava açmıştır.

13 Kasım 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu kararıyla, çeşitli üniversitelerde kurulu bulunan mesleki ve teknik eğitim fakülteleri kapatılarak, yerlerine "Teknoloji Fakültesi" adı altında yeni fakülteler kurulmuş, ancak kararda hangi bölümlerin kurulacağına dair herhangi bir bilgiye yer verilmemiştir. Bu bölümlerin hangileri olduğunu tercih kılavuzu ile öğrenmiş bulunmaktayız.

Bakanlar Kurulu Kararı'nın uygulanmasıyla ilgili esasları belirlemeye yetkili olan Yükseköğretim Kurulu tarafından, bugüne kadar uygulamayla ilgili herhangi bir genel düzenleyici işlem yayımlanmadığı gibi, bir açıklama dahi yapılmamıştır. Dolayısıyla mesleki ve teknik eğitim fakülteleri kapatılarak yerlerine kurulan teknoloji fakültelerinin hangi alanda ne gibi bir eğitim verecekleri bilinmemektedir. Tüm uygulama YÖK ve ilgili üniversiteler eliyle adeta gizli bir şekilde yürütülmektedir.

2010 ÖSYS Tercih Kılavuzu incelendiğinde 7 üniversitenin teknoloji fakülteleri mühendislik bölümlerine iki ayrı türde kontenjanla öğrenci alınacağını duyurulduğu; mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarından (MTOK) mezun olanların Yükseköğretime Geçiş Sınavı (YGS)-I puanı üzerinden, diğer ortaöğretim kurumlarından mezun olanların ise lisans yerleştirme sınavı (LYS) sonuçlarıyla matematik-fen (MF)-4 puan türü üzerinden ağırlıklı ortalama başarı puanlarının (AOBP) 0.15 katsayısı ile çarpılarak tercih sistemine dahil olacakları anlaşılmaktadır. Genel liselerin "fen, fen bilimleri, klasik fen, matematik

ve tabii bilimler alanları" dışından mezun olanların ise teknoloji fakültelerindeki mühendislik bölümlerini tercih etmeleri durumunda AOBP'lerinin 0.12 katsayısı ile çarpılacağı görülmektedir. Kılavuzda, "Teknoloji Fakültesi lisans programlarına MTOK kontenjanından yerleşen adaylara bir yıllık intibak programı uygulanır. İntibak programından muaf olmak için matematik ve fen derslerinden muafiyet sınavında başarılı olmak gerekmektedir. İntibak programında başarılı olan öğrenciler birinci sınıfa devam ederler. İntibak programı süresi, öğrenim süresi sütununda gösterilen yıllara dahil değildir" bilgisi yer almaktadır.

Kılavuzdaki tüm koşullar, yasalara aykırılığın yanında evrensel bir meslek olan mühendislik için ülkeden ülkeye değişmeyecek kriterleri göz ardı etmiştir. YÖK'ün mühendisliği yalnızca pratisyenliğe indirgeyen, "mühendislik" kimliğinde belirleyici olan bilgi, formasyon, mühendislik etiği ve tasarım unsurlarını dışlayan bir yaklaşıma sahip olduğu anlaşılmaktadır.

3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Yasa'da "mühendislik veya mimarlık tahsilini gösteren Türk yüksek mekteplerinden verilen diplomalar" tanımlamasıyla mühendis unvanı verilebileceği belirtilmişken, teknoloji fakültesine dönüştürülen mesleki ve teknik eğitim fakültelerinde 'mühendislik tahsili' gösterilmemesi nedeniyle, bu fakültelerden mezun olacakların 'mühendis' unvanı taşımaları da söz konusu olamayacaktır.

Yapılan uygulama ile aynı üniversitede iki ayrı fakültede iki ayrı puan türü uygulanarak eşitlik ilkesi zedelenmekte-

dir. Öğrencilerin bu durumda hangi kriterlere göre tercih yapacakları da belirsizdir.

Mühendislik fakülteleri ile teknoloji fakültelerinde farklı nitelikte öğretim yapılmak suretiyle aynı hak ve yetkilere sahip olacak şekilde mühendis unvanlı öğrenciler yetiştirilecek olması, Yükseköğretim Yasası'ndaki "Yükseköğretim kurumlarının özellikleri, eğitim-öğretim dalları ile amaçları gözetilerek eğitim-öğretimde birlik ilkesi sağlanı" hükmüne de aykırıdır.

Aynı üniversite bünyesinde iki farklı fakültede aynı adlı bölümlerin kurulması ve hiçbir yasal düzenleme yapılmaksızın teknik öğretmen yetiştiren fakültelerin kapatılmasıyla, mühendislik eğitimi açısından "üretim-insangücü-eğitim" unsurları arasındaki denge gözetilmemiş ve bütün bunları kapsayacak şekilde, herhangi bir planlamaya dayalı olarak karar verilmemiştir. Uygulama, nitelikli ara insan gücünü ortadan kaldırdığından yasayla getirilen amaç ve ilkelere de açıkça aykırılık taşımaktadır.

TMMOB olarak, iki kez düzeltme yayınlanan, özellikle mühendislik bölümlerini tercih edecek öğrencileri mağdur eden tercih kılavuzunun yenilenmesini, öğrencilere ek süre tanınmasını, yayınlanacak yeni tercih kılavuzunda da teknoloji fakülteleriyle yaratılan karmaşaya son verilmesini talep ediyoruz.

YÖK'ü ve ÖSYM'yi öğrencileri mağdur etmemeleri konusunda uyarıyoruz.

Mehmet Soğanlı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

TMMOB 41. DÖNEM ÇALIŞMA PROGRAMI YAYIMLANDI

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği 41. Dönem (2010-2012) Çalışma Programı, Yönetim Kurulu'nun 10 Temmuz 2010 tarihli toplantısında kabul edildi. Çalışma Programı'na; http://www.tmmob.org.tr/belgeler/calisma_programi.php linkinden ulaşılabilir

TMMOB: ANAYASA REFERANDUMU İLE İLGİLİ OLARAK TMMOB ÖRGÜTLÜLÜĞÜNE

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı, 12 Eylül 2010 tarihinde yapılacak anayasa referandumu ile ilgili olarak 26 Temmuz 2010 tarihinde TMMOB örgütlülüğüne yönelik bir mesaj yayımladı.

Sevgili Arkadaşlar,

Ülkemizin gündeminde anayasa değişikliği ile ilgili olarak 12 Eylül tarihinde yapılacak referandum var. 12 Eylül'e kadar TMMOB de bu gündem ile ilgili olarak üzerine düşeni yapacaktır.

Sevgili Arkadaşlar,

27 Mayıs'ta başlayan TMMOB 41. Dönem Genel Kurul açılış konuşmasının konu ile ilgili olan kısmında şunları söylemiştik:

Ülkemizde yıllardır bir 'değişimden' söz ediliyor. 'Normalleşiyoruz' derken görülüyor ki her gün yeni 'olağanüstülük' ve 'şok' içerisinde yaşamak zorunda bırakıyoruz. Oysa mesele değişimin kendisinden çok muhtevasında aranmalıdır. Muhtevasından bağımsız her değişimin peşinden koşmanın kişilik bozukluğuna yol açtığını gördük.

AKP'nin bugün 'değişim' dediği 'yeniden yapılanmanın' miladı 12 Eylül darbesidir. O zaman da 'huzur ve mutluluk' adına toplumu zor yoluyla 'değiştirmeye' giriştiler. Özünde 24 Ocak kararlarında ifade edilen piyasacılıkla, gerici akımların güçlendirilmesi olan bu 'değişimin', gelinen noktada AKP iktidarı ile temsil edilen bir piyasacı ve gerici diktatörlüğe doğru geliştiğini görüyoruz.

Yaşanan tüm hengâmenin içerisinde yaşadığımız her şey ülkemizin emperyalizmin ihtiyaçlarına uygun olarak yukarıdan aşağıya yeniden yapılandırılmasından başka bir şey değildir. Soğuk Savaş politikalarına uygun olarak düzenlenmiş 'eski devletin' yerini ABD'nin Orta Doğu politikalarına ve sermayenin küresel ihtiyaçlarına uygun olarak yeniden yapılandırılan 'yeni devlet' alıyor.

AKP iktidarında 'milli irade' adı altında demokratik bütün kanallar kapatılarak tekelci bir iktidar yapılanması kuruluyor. İktidarın Anayasa değişikliği de bunun bir parçası olarak gündeme getirildi. Güya demokratikleşme adına yapılan

bu değişikliklerde ne halk ne emek ve meslek örgütleri hazırlanma sürecine dahil edilmedi. "Kendin pişir kendin ye" anlayışından demokrasi ve özgürlük adına bir şeyin çıkması zaten mümkün değildir. Değişiklikler de halkın, emekçilerin, yani bizim değil, AKP ihtiyaçlarının ürünüdür.

Emekçilerin ve ezilenlerin yeni bir anayasa ihtiyacı vardır. Yıllardır 12 Eylül faşist darbesinin ürünü anayasaya karşı mücadele yürütüyoruz. Ama şimdi kalkıp kimse bize "12 Eylül anayasası ile hesaplaşmanın yolu olarak onun devamından başka bir şey olmayan AKP anayasasına evet" demeyi göstermesin.

12 Eylül Anayasasına da onun bir devamı olan AKP anayasasına da "hayır" diyoruz. Eşitlikçi, özgürlükçü bir anayasa ancak demokratik katılımın bütün kanalları açılarak yapılabilir. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da bunun için mücadele edeceğiz. Ve ancak bu mücademizin sonucunda gerçekten demokratik ve özgürlükçü bir anayasayı emekçiler kendi elleriyle yazacaktır. İşte TEKEL işçileri güvenceli çalışma ve insanca yaşamın anayasasını sokakta yazdılar. AKP iktidarı ise buna karşı güvencesizliğin ve sömürünün önündeki engelleri kaldırmak, hastaneleri, okulları, fabrikaları rahat satabilmek için yargıyı kendi denetimi ve kontrolüne almaya çalışıyor.

İhtiyacımız olan parasız eğitim ve sağlık, güvenceli çalışma ve insanca yaşam hakkının, her kültür ve kimliğin özgürce ifade edilmesinin güvence altına alındığı, "bir arada yaşamın anayasası" için mücadele edeceğiz.

Referandum günü olan 12 Eylül'ü faşist darbeye ve onun izinde gelişen bugünkü sömürüye ve gericiliğe karşı bir hesaplaşma gününe çevirmek TMMOB için çok anlamlı olacaktır.

Sevgili Arkadaşlar,

1 Haziran 2010'da kamuoyuna duyurduğumuz ve Genel Kurul delegelerimizin oybirliği ile onayladığı Sonuç

Bildirimizin konu ile ilgili kısmında da şunlar belirtilmişti:

Ülkemiz, yukarıdan aşağıya bürokratik dönüşümler, aşağıdan yukarıya cemaat-tarikat ağlarıyla kuşatılmaktadır. Siyasi iktidar, her geçen gün antidemokratik öğeleri biraz daha kökleştirmektedir. Bu kapsamda son yıllarda siyasal gündemlerin önemli bir başlığı, yapılmak istenen anayasa değişiklikleri olmuştur. Süreç içerisinde anayasada birçok değişiklik yapılmıştır. Ancak bu değişiklikler de 12 Eylül hukukunun ve karanlığının ülkemiz üzerinden kalkmasına olanak sağlamamıştır. Yapılacak değişiklikler de 12 Eylül Anayasasının gerici faşist niteliğini değiştirmeyecektir.

Anayasa değişiklikleri AKP iktidarının mutlaklaştırılması ve kamu varlıkları ve ülke kaynaklarının pazarlanması ve satışının önündeki hukuki engellerin kaldırılmasını amaçlamaktadır. Öncelikli olarak biz, "12 Eylül Anayasasına hayır" derken, tuzağa düşmeksizin "Siyasal iktidarın çıkar ve hedefleri doğrultusunda hazırlanan anayasa değişikliklerine de hayır" diyoruz.

Ülkemizde darbe-demokrasi ikilemi yaratılarak neoliberal değişim sürecinin üstü örtülmektedir. Sistemin yeni düzene uyum sağlayamayan eski kalıntılarının tasfiye operasyonu, derin devlete, darbecilere karşı demokrasi zaferi gibi gösterilmektedir. Oysa darbecilikle mücadele 12 Eylül sistemi ile mücadeledir. Gericileşme, neoliberal politikalar, küresel kapitalizmin güç merkezlerinin güdümünde bir Türkiye, 12 Eylül düzeninin bir sonucudur. Bu düzenle hesaplasmadan darbecilikle, darbecilerle hesaplaşamaz.

12 Eylül Anayasasına da onun bir devamı olan AKP anayasasına da "hayır" diyoruz. Eşitlikçi, özgürlükçü bir anayasa ancak demokratik katılımın bütün kanalları açılarak yapılabilir. Demokratik katılım olanaklarının önünü açmak üzere başta yüzde onluk seçim barajı, siyasi partiler ve seçim yasaları olmak üzere toplumun siyaset yapma olanaklarını engelleyen tüm yasaların değiştirilmesi için bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da mücadele edeceğiz.

Sevgili Arkadaşlar,

Yönetim Kurulumuz; 10 Temmuz'da gerçekleştirdiği toplantıda referandum ile ilgili olarak 40 no'lu kararı aldı:

Anayasa değişikliği için 12 Eylül'de yapılacak Referandumla

ilgili olarak "12 Eylül düzeni ile gerçekten hesaplaşmayan hiçbir anayasa değişikliği ile uzlaşmayacağız" başlıklı çalışmanın yürütülmesi konusunda Yürütme Kurulu'na görev ve yetki verilmesine karar verildi.

Sevgili Arkadaşlar,

12 Eylül gününe kadar hepimize bir büyük görev düşüyor. Odalarımız "12 Eylül düzeni ile gerçekten hesaplaşmayan hiçbir anayasa değişikliği ile uzlaşmayacağız. Bu nedenle de AKP'nin anayasa değişikliğine 'Hayır' diyoruz" sözümüzü büyütme ve güçleştirme için her türlü çabayı sürdürecektir. İl/İlçe Koordinasyon Kurullarımız, konu ile ilgili basın açıklaması, kapalı salon toplantıları, emek-meslek örgütlerinin yerel bileşenleri ve demokrasi güçleri ile birlikte kitlesel basın açıklamaları, mitingler gerçekleştireceklerdir. Oda ve Şube Yönetim Kurullarımızın, Oda ve TMMOB delegelerimizin ve örgütlü üyelerimizin bu etkinlikleri büyütme gibi sorumlulukları vardır.

Sevgili Arkadaşlar,

Şimdi "12 Eylül düzeni ile gerçekten hesaplaşmayan hiçbir anayasa değişikliği ile uzlaşmayacağız" deme zamanıdır.

Şimdi "AKP'nin anayasa değişikliğine hayır" deme zamanıdır.

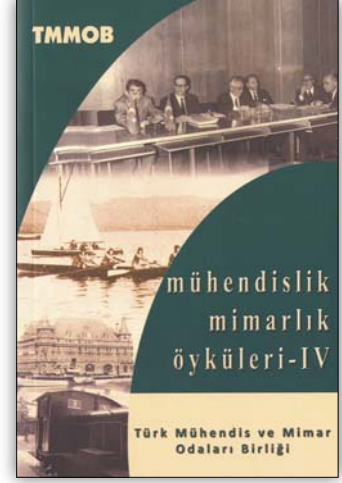
Mehmet Soğanlı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK ÖYKÜLERİ-V İÇİN ÖYKÜ TOPLANMAYA BAŞLANDI

Meslek insanları, akademik çevreler, öğrenciler ve ülkenin geleceğine duyarlı her kesimden büyük ilgi gören “Mühendislik-Mimarlık Öyküleri”nin 5'incisini okuyucu ile buluşturmak için çalışmalara başlandı.

TMMOB 41. Dönem Çalışma Programı'nda da yer alan “Mühendislik-Mimarlık Öyküleri-V” kitabında yer alabilecek öykülerin derlenmesi için çalışmalar yapılması ve konunun üyelere duyurulması için Odalara yazı gönderildi.

Türkiye'de sektörlerin oluşumu, sanayi kuruluşlarının kurulması-gelişimi, saha uygulamaları gibi bazı mühendislik ve mimarlık öykülerinin teknik detayların dışında, konuya uzak kişilerin de anlayabileceği bir dille anlatıldığı “Mühendislik-Mimarlık Öyküleri” TMMOB'nin kuruluşunun 50. yılında yayımlanmaya başlamıştı. Bugüne kadar Mayıs 2004, Mayıs 2006, Mayıs 2008 ve Nisan 2010'da 4 kitap basıldı.

“TMMOB’NİN İLKELERİ, ÇALIŞMA ANLAYIŞI, YASASI, YÖNETMELİKLERİ” KİTABININ YENİ BASKISI YAPILDI

İlki Ağustos 2006’da yayımlanan “TMMOB’nin İlkeleri, Çalışma Anlayışı, Yasası, Yönetmelikleri” kitabının son değişiklikleri içeren yeni baskısı Temmuz 2010 tarihinde yayımlandı.

Ağustos 2006 tarihinde ilk kez yayımladığımız bu kitap ile TMMOB mevzuatını topluca bir araya getirmiştik. TMMOB ve Oda uygulamalarında başucu kitabı olan yasa ve yönetmelikler kitabının bu yeni baskısında; son yapılan değişiklikler ve düzenlemeler de yer alıyor.

1938 ve 1954 yılında çıkarılan ve yasal konumumuzu belirleyen iki temel yasa süreç içinde bazı değişikliklere uğradı. Değişiklikleri ile birlikte kitaba koyduğumuz bu yasaların dışında, şu an var olan tüm yönetmeliklerimiz de kitapta, son şekilleri ile yer almaktadır. Ayrıca kitabın başında TMMOB'nin Temel İlkeleri ve Çalışma Anlayışı da bulunmaktadır. Öncelikle de yasa ve

yönetmeliklerin doğası sonucu oluşabilecek bürokrasiye ve bürokratik yönetim anlayışına kapılmadan bu mevzuatın, kurumsallaşmamızın temelini oluşturduğunu söylemek gerekir.

Yasalarımızla ilgili sürece müdahil olmasak da yönetmeliklerimiz örgüt içi dinamiklerin yarattığı ve ürettiği ortak değerlerdir. Örgüt içi demokratik tartışma süreçleri sonucu Genel Kurullarımızda oluşturduğumuz ve her çalışma döneminin bilgi birikimi ve deneyimini bir sonraki Genel Kurula taşıyarak geliştirdiğimiz yönetmeliklerimiz bir anlamda örgütümüzün yazılı tarihidir.

Birlikte karar alma, birlikte üretme ve birlikte yönetme anlayışımızın somut yansımaları olan yönetmeliklerimiz aynı zamanda yıllar içinde oluşan iç hukukumuzun ve geleneklerimizin de yazılı hale getirilmesidir.

Yönetmeliklerimizin hazırlanmasında ve uygulanmasında emeği geçen tüm üyelerimize ve yöneticilerimize teşekkür ediyoruz. Aramızdan ayrılanların anısı önünde saygı ile eğiliyoruz.

Daha işlevsel, daha üretken, daha demokratik, daha etkin, daha güçlü bir TMMOB dileğiyle...

Mehmet Soğancı
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı
Temmuz 2010

